

GEORGISKE NATIONALDANSE OG SANGE

STATSENSEMBLET FRA TBILISI
(TIFLIS, SOVJET-UNIONEN)

KULTURORGANISATIONEN ARTE
OG
DANSK-RUSSISK SAMVIRKE

Som et eventyrland med frugtbare dale og vinklædte skrænter ligger Georgien ved Sortehavet mellem Kaukasus' vilde bjerge. Fra de ældste tider har den gavmilde natur gjort det muligt for Georgierne at leve et rigt og lykkeligt kulturliv. Georgiens kultur er gennem tiderne blevet præget dels af naturens overdådighed, dels af hårde kampe navnlig med landets sydlige naboer, Persere og Tyrkere. Gennem to årtusinder har Georgien bestået som et selvstændigt fyrstendømme, der havde sin største tid omkring år 1200 under den navnkundige fyrstinde Tamara og hendes søn. Litteratur og kunst nåede sin blomstring da — og fra den tid stammer Georgiens mest skattede digt, Rustaveli's „Ridderen i Tigerskindet“. 1798 indgik Georgien som en provins af det gamle Tsarrusland. — 25. februar 1921 blev Georgien en sovjetrepublik, d.v.s. en selvstyrende del af Sovjetunionen. Af det feudale samfund udvikledes et moderne industriland.

Idag er Georgien et land på 76,200 kvadratkilometer med en befolkning på $3\frac{1}{2}$ million. Dets produktion er rig og mangeartet; ved den naturskønne kyst langs Sortehavet ligger feriebyer og rekreatiønsteder.

Tbilisi (Tiflis) — Georgiens 1500 år gamle hovedstad — ligger på de stejle barske klipper omkring floden Kurá, der med rivende hast løber mod det Kaspiske Hav. Byen har 800.000 indbyggere. Det varme klima bevirker, at mest muligt foregår i fri luft og gør livet på gaderne levende og broget. Hertil bidrager ikke mindst de mange folketyper, idet kun $\frac{2}{3}$ af Georgiens befolkning er Georgiere, resten hovedsagelig Russere, Armenere, Assyrier, Jøder, Tyrkere, Kurdere og Grækere.

I Tbilisi findes nu mange højere læreanstalter, hvorfra landets arkitekter, ingeniører, læger, kunstnere og skuespillere udgår. Der er endvidere et videnskabernes akademi, et kunstakademi, et musikkonservatorium og et teaterakademi. På byens teatre opføres værker af *Shakespeare*, *Schiller* og andre af verdenslitteraturens største navne. På Tbilisi's statsopera og ballet opføres værker af *Tjaikovskij* og *Bizet* — værker af de georgiske klassikere *Paliasjvili*, *Balantjivadze* og andre. Georgiens filharmonikere giver til stadighed koncerter med symfoniorkestre og korkoncerter. Georgieren er meget nationalt indstillet, og ved opmuntringer gennem den sidste snes år fra Sovjetunionens side er man nået langt i udviklingen af folkekunsten. Et

resultat heraf er det kunstnerensemble, som under ledelse af æreskunstnere i Den georgiske S. S. R. *Iliko Sukhisjvili* og *Nino Ramisjvili* for tiden gæster Danmark. Trods sit korte liv har ensemblet haft en lang række succeser bag sig, ikke blot i Georgien men tillige i Sovjetunionen og udlandet. Hertil kommer det fra Finland, hvor det gjorde stor lykke.

I Georgien er sang og dans uundværlig — en del af livet. Disse nationaldancer genspejler for os både landet og befolkningen. De bærer præg af de mange påvirkninger, kulturen har været ude for. Vi præsenteres for den georgiske mand, fuld af livsglæde, humør og viljekraft, galant kurtiserende, og den yndefulde og graciøse georgiske kvinde, der svæver over gulvet og blufærdigt og dog koket modtager mandens hyldest.

1. AFDELING

1. PERKHULI

Georgisk ringdans; danses til enhver fest.

I byerne, ja, selv i små bjerglandsbyer, samles de unge mænd og piger om aftenen og danser Perkhuli. De unge mænd er i nationaldragter, og de unge piger er iført lange kjoler, som også i vor tid er en meget udbredt påklædning.

KARTULI

Antik georgisk kærligheds-dans.

Dansen udføres af *N. Ramisjvili* og *I. Sukhisjvili*.

2. KHORUMI

Georgisk mandsdans af krigsmæssig karakter. Den stammer fra det 7. århundrede, da Georgien måtte kæmpe for sin selvstændighed. Dansen udføres i en bestemt altid ensartet rytme. Den danses i det vestlige Georgien.

Solister: *V. Kalandadze*, *T. Tsitsisjvili*, *M. Pirtskhelajsvili*, *O. Surviladze* og *G. Simonisjvili*.

3. KAZBEGURI

Georgisk pardans fra bjergene. Den er især udbredt blandt beboerne i Darjal-kløften.

Dansen udføres af *N. Ramisjvili* og *O. Surviladze*.

4. SVANURI TSERULI

Dans fra Svanetien, et lille område højt oppe på Kaukasusbjergenes skrån timer. En særlig ejendommelighed ved denne dans er, at mændene danser på tåspidserne i et omfang som vel i næppe nogen anden dans i verden. Tseruli (på tærne).

Solister: *A. Tjakhava*, *M. Pirtskhelajsvili* og *G. Simonisjvili*.

5. SANGE

„Oh, min skønne“, lyrisk romance af den georgiske komponist

M. Balanijvadze.

Kupletter af operaen „Latavra“ af den georgiske komponist

Z. Paliasjvili.

„Jeg er Havren“, tekst af *Jeppe Aakjær*, musik af *Axel Agerby*.

Udføres af solist ved Tbilisis Statsopera *S. Gotsiridze* (bas).

Akkompagnement: *N. Tjikovani*.

6. GADAKHVEULI

Antik georgisk mandsdans, som tidligere dansedes ved sejrsmøder. Den indeholder træk af kamplyst og glæde.

7. SAMAJA

(levende fresker) dans af lyrisk karakter.

Antik kvindedans fra den georgiske adel. Denne dans er ofte afbildet på gamle georgiske vaser og fresker. Udføres af *N. Ramisjvili*, *T. Mkeidze* og *M. Mkeidze*.

8. MUSIKNUMMER

„Flyv min svale“, gammel georgisk folkesang.

Georgisk march.

Udføres af trio på georgiske nationalinstrumenter: *Adamasjvili*, *Tjrlasjvili* og *Kvitelajsvili*.

9. PIGERNE MED TØRKLÆDERNE

Georgisk bydans. En ung mand rækker pigerne tørklæder og udvælger sin brud blandt dem. De andre taber ikke modet, deres tur kommer snart.

Solister: *N. Ramisjvili* og *I. Takajsvili*.

10. MKHEDRULI

Georgisk rytterdans udføres af en mandsgruppe med sabler under ledelse af *I. Sukhisjvili*.

2. AFDELING

1. DZJEIRANI

Otte unge mænd møder dådyret i skikkelse af en ung, smuk pige.

I dansen udtrykker de deres begejstring.

Solist: *Ramisjvili*

2. SANGE

Kanzonetta af operaen „Abessalom og Eteri“ af den georgiske Komponist *Z. Paliasjvili*.

„Akh Turpav“, romance af den georgiske komponist *Dolidze*.

„Sov mit barn, sov længe“, tekst af Chr. Richardt, musik af Carl Mortensen.

Udføres af solist ved Tbilisis statsopera *J. Paliasjvili*.

Akkompagnement: *N. Tjikovani*.

3. Khabarda

Georgisk bydans. Den fremstiller to damer, som holder af at sladre og bagtale andre, medens de lider af behagelyst og trang til at fremhæve sig selv. De er fulgt af deres lakajer.

Solister: *N. Lordkipanidze*, *N. Pirtskbelajsvili*, *V. Kalandadze* og *I. Takajsvili*.

4. DAVLURI

Gammel dans fra Georgiens aristokrati. Når de georgiske fyrster samledes til fester, indbød de Kintoerne. Kintoerne var en særlig type mennesker fra det gamle Tbilisi. De var gadehandlere uden kone og børn og kendt som folk, der holdt af at more sig og var i stand til at more andre med deres lyse indfald. Man kunde altid kende Kintoerne på deres egenartede gang og påklædning og på det sølvbælte, de havde om livet, og som repræsenterede disse muntre fyres eneste ejendom.

BAGDADURI-KINTAURI-TJIDAoba

(Kinto-Danse)

Solister: *V. Kalandadze, Tjakhava, V. Merabisjvili, G. Simonisjvili og Kandamasjvili.*

5. SIMD

Bryllupsdans. I spidsen går sædvanligvis brud og brudgom, fulgt af venner og gæster. De unge piger ligesom glider forbi de unge, temperamentsfulde og smidige unge mænd.

Solister: *T. Mkebidze, M. Mkebidze, V. Merabisjvili, I. Takajsvili* med deltagelse af *I. Sukhisjvili.*

ZILGA

Georgisk folkedans i hurtigt tempo. De unge mænds raske bevægelser og dansefærdighed understreges af udråb, og de unge pigers helt zigøjneragtige fyrighed giver denne dans en overstrømmende munter karakter. Dansen udføres af *N. Ramisjvili, M. Pirtskhelajsvili og T. Tsitsisjvili.*

KULTURORGANISATIONEN ARTE

er oprettet i 1946 med formålet at vække og udvikle befolkningens interesse for teatrets og musikens kunst.

Afdelinger oprettes over hele landet med personligt medlemskab. Der gennemføres teaterforestillinger, koncerter, formidling af kunstnere til foreningsforanstaltninger og oplysningsvirksomhed om teater og musik. Festsippet på Bellahøj Friluftsteater med operaen „Bajadser“ gennemførtes af kulturorganisationen Arte.

Kontor: Vendersgade 29 . Central 15283 (10—17, lørdag 10—14)

DANSK-RUSSISK SAMVIRKE

er en upolitisk forening med formålet at virke for og styrke venskabelig og kulturel forbindelse mellem Danmark og Sovjet-Unionen. Gennem film, foredrag, studiekredse, udstillinger, gæstespil m.m. bringes oplysning om, hvad der sker i Sovjet-Unionen indenfor kunst, litteratur, næringsliv, samfundsliv og mange andre sociale og kulturelle forhold.

Personlige medlemmer optages. Kontingent

5 kr. årlig.

Kontor: Klareboderne 8. Tlf. Byen 422
(kl. 13—17, lørdag 13—15).

Foreninger: Aarhus, Odense og Randers.

